

תשורה

מזכרת נצח

משמחת הנישואין של

החתן הת' מאיר שלמה שיחי'

והכלה מרת אסתר תחי'

גארדאן

לרגל יום נישואיהם

יום רביעי - י"א אלול ה'תשע"ח

קמ"ג שנה לחתונת כ"ק אדמו"ר מהורש"ב
וזוגתו הרבנית הצדקנית מרת שטערנא שרה נ"ע

פתח דבר

מתוך שמחה והודאה להשי"ת על כל הטוב אשר גמלנו, ובחסדו הגדול זיכנו בנישואי צאצאינו, החתן התמים הרב מ' מאיר שלמה שיחי', עב"ג הכלה המהוללה מ' אסתר תחי', ביום הרביעי, י"א אלול תשע"ח,

הננו בזה להביע תודה וברכה לידידנו ומכרינו אשר הואילו לשמח אתנו יחדיו, ביום שמחת לבבנו, ולברך את צאצאינו שיחיו בברכת מזל טוב וחיים מאושרים בגשמיות וברוחניות.

כחבעת תודה לבבית, והוקרה לכל הנוטלים חלק בשמחתינו, הננו מגישים בזה "תשורה" מיוחדת לזכרון טוב, מיוסד על מנהג כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע בעת חתונת כ"ק אדמו"ר והרבנית הצדקנית מרת חיה מושקא זי"ע, ובו כמה תיאורים מחיי החסידים ומהנעשה בבית חיינו שנכתבו על ידי זקנו של החתן הרב שלום דובער ז"ל גארדאן, רשימת יחידות מהרבנית מרים ע"ה גארדאן, זקנתו של החתן, שזכתה לשמוע מפה קדשו של כ"ק אדמו"ר הריי"צ לפני חתונתה, וכן כמה מכתבים ומענות שקיבל זקנו של החתן המזכיר הרה"ת ר' ירחמיאל בנימין הלוי ז"ל קליין בצעירותו.

תודתנו נתונה לדוד החתן הרב פסח צבי שמערלינג, לאח החתן הרב לוי יצחק גארדאן, ולאח הכלה הרב מנחם מענדל מישולבין על עזרתם בעריכת תשורה זו.

ויהי רצון שנזכה לקיום היעוד "מהרה ה"א ישמע בערי יהודה ובחוצות ירושלים, קול ששון וקול שמחה, קול חתן וקול כלה וכו'" בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקינו תיכף ומיד ממש.

בברכת כתיבה וחתימה טובה

מוקיריהם ומכבדיהם,

יוסף יצחק וצפורה מישולבין

וועסט בלומפילד, מיישיגען

מנחם מענדל ורחל גארדאן

לונדון, אנגלי

יום הרביעי, י"א ימים לחודש אלול, ליוואוניה, מיישיגען

קמ"ג שנה לחתונת כ"ק אדמו"ר מהורש"ב וזוגתו הרבנית הצדקנית מרת שטערנא שרה נ"ע

מפתח

ג..... פתח דבר

הרב שלום דובער גארדאן

ה..... סיום ש"ס משנה ה'תש"ג

ז..... הרבנות בקהילת "אהבת ציון" נוארק

ט..... דער אידעאלער מנהיג הדור

הרבנית מרים גארדאן

יב..... יחידות הכנה לנישואין

הרב ירחמיאל בנימין הלוי קליין

יג..... בשדה זרועה וחרושה, יועילו גשמי ברכה

יד..... "קשר חב"ד" בפנימיות הענינים

טו..... קביעת מזוזה בדירה שכורה בחו"ל

טז..... שיעורים בישיבת תורה ודעת

כ..... הנחות מיחידויות

סיום ש"ם משנה ה'תש"ג

[במכתב זה מתאר סב החתן לאביו את הסיום על ש"ס משנה בע"פ שהתקיים ביום א' י"ז סיון ה'תש"ג.]

בסעודת חג באחרון של פסח תש"ב דיבר כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ על כך שבימים אלו (ימי מלחמת העולם השנייה) סובלים הכל מחבלי משיח ויש בעם ישראל כעין מגיפה, ולכן צריך להצטרף לפעילות "מחנה ישראל", ארגון שנוסד שנתיים קודם לכן ומטרתו חיזוק עניני היהדות.

בעקבות זאת הורה לפתוח מחלקה חדשה בארגון - "חברת משניות בעל פה", שחבריה יחלקו ביניהם את ששה סדרי משנה ויחזרו עליהם בעל פה מידי שבוע, כשכל חבר מקבל מספר משניות על פי גורל, עליהם עליו לחזור.

ההגרלה לחלוקת המשניות התקיימה באסרו חג השבועות דאותו שנה.

ענינו של החברה משניות בע"פ כותב כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו באג' מי"ד שבט תש"ד:

"חברת משניות בעל פה" אשר ע"י "מחנה ישראל" .. חזרה בעל פה את הששה סדרי משנה, באופן שאר ע"י כל החבורה יחד יושלם, במשך שנה, למוד כל הששה סדרים ויחזרו אותם בכל שעות הפנאי: בלכת בדרך וברחוב, בשבת בחנות ובמשרד, אם רק הוא מקום שמותר לדבר שם בדברי תורה. וכמו שאמר כ"ק מו"ק אדמו"ר שליט"א ביסדו חברה זו, וז"ל: השעה אומרת אז מען מוז מטוהר זיין דעם אויר... טהרת האויר איז דורך אותיות התורה... עס איז זייער נויטיג אז אידען זאלען לערנען משניות בעל פה... און חזרן די משנה'ס בכל עת ובכל מקום... דאס איז ניט קיין מפלגה זאך אדער א שיטה זאך... עס איז אן ענין כללי וועלכער איז נוגע דעם כלל ישראל און איז א שמירה".]

• • •

ב"ה.

יום ג' בוקר, י"ט סיון, תשג"ה

לכבוד אבי היקר

תסלח לי על אשר אחרתי לכתוב לך פרטי הדברים מהסיום דחברת משניות בע"פ¹.

החגיגה התחילה בשעה 5, נפתחה על ידי הרמ"ש [כ"ק אדמו"ר], דבר בדברים קצרים אודות תולדות החברה וכבד את הרש"ל, הרש"ל קרא דברי כ"ק אד"ש בשעת ההגרלה בשנה העברה², בביאור קצת.

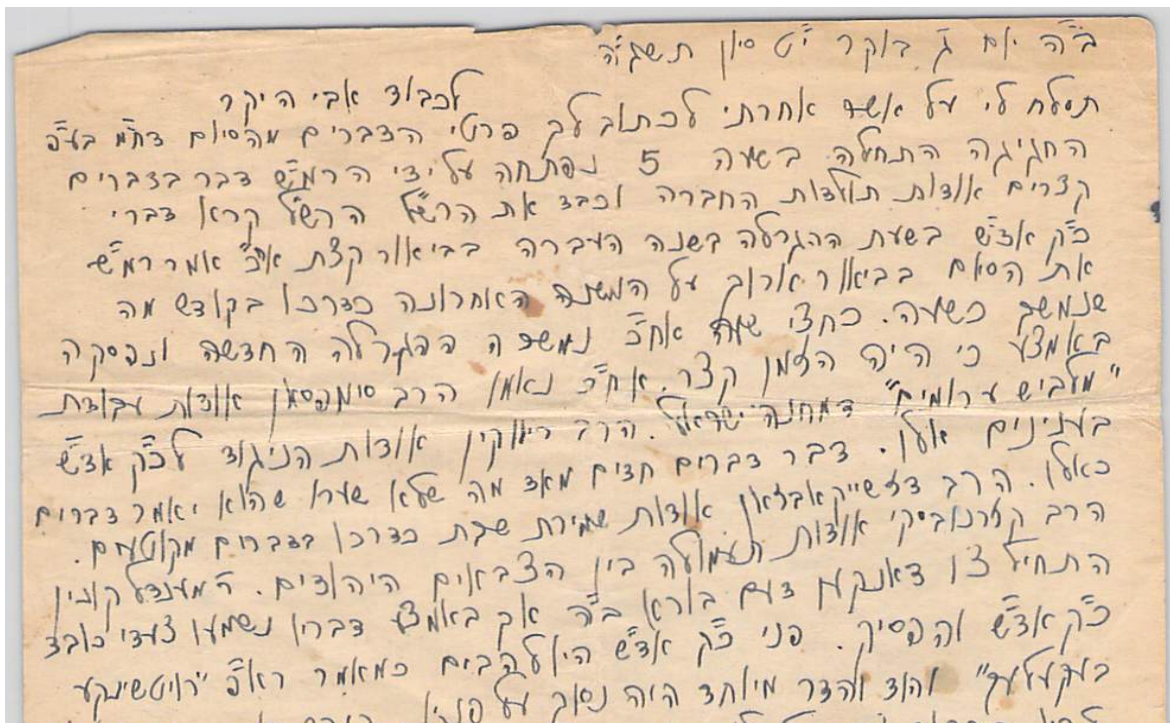
אח"כ אמר רמ"ש [כ"ק אדמו"ר] את הסיום בביאור ארוך על המשנה האחרונה כדרכו בקודש, מה שנמשך כשעה³.

כחצי שעה אח"כ נמשכה ההגרלה החדשה ונפסקה באמצע כי הי' הזמן קצר. אח"כ נאמו הרב סימפסאן אודות עבודת "מלביש ערומים" דמחנה ישראל. הרב ריבקיין אודות הניגוד לכ"ק אד"ש בענינים אלו, דבר דברים חדים מאד מה שלא שיערו שהוא יאמר דברים כאלו. הרב דזשייקאבזאן [דיבר] אודות שמירת שבת, כדרכו בדברים מקוטעים. הרב קזרנובסקי אודות תעמולה בין הצבאים [אנשי הצבא] היהודים.

(1) תיאור מסיום זה נדפס בהקריאה והקדושה גליון 35 ע' ג, ברשימה זו ישנם כמה פרטים שיש בהם משום חידוש.

(2) נדפס בסה"ש תש"ב ע' 128.

(3) נדפס ברשימות חוברת קא.

קטע ממכתבו של זקנו של החתן הרשד"ב גארדאן

ר' מענדל קונין התחיל צו דאנקען דעם בורא ב"ה, אך באמצע דבריו נשמעו צעדי כובד כ"ק אד"ש נ"ק אדמו"ר מהר"י צ"צ, והפסיק. פני כ"ק אד"ש היו להבים, כמאמר רא"פ "רויטשינקע בעקעלעך" ר' אברהם פאריז "לחיים אדומות", והוד והדר מיוחד הי' נסוך על פניו. קירב את המיקראפאן לפיו הקדוש והתחיל לומר:

דער אלטער רבי זאגט אין ברכת הנהנין "כל שמחת לבב הבאה לאדם מטובת עולם הזה חייב לברך עליה ואם אין עמו שותף בטובה מברך שהחינו ואם יש עמו שותף בטובה מברך הטוב והמטיב". דער ברכת הנהנין איז דער ערשטער ספר וואס דער אלטער רבי האט געדרוקט און מען דארף מדייק זיין אין יעדער ווארט, עולם הזה בעצם איז ניט קיין שמחה'דיגע זאך, עולם הזה שלאגט זיך, עולם הזה בייסט זיך, עולם הזה רייסט זיך, און די גאנצע טובת עוה"ז איז נאר וואס א איד קען פון איר אמאל האבן א שמחת לבב. הגם שלפי דברי אדה"ז האט די ברכה היינט געדארפט זיין הטוב והמטיב ווייל עס זיינען דאך פאראן 670⁴ חברים אין דער חברה, נאר אזוי ווי דאס איז א שמחה וואס איז פארבונדען מיטן יעצטיגן זמן איז די ברכה הנכונה שהחיינו. [השיחה נדפסה בספר השיחות תש"ג ע' 132].

בשעה שאד"ש נכנס היו שפתיו לוחשות, ובודאי בירך אז [שהחיינו]. אח"כ אמר לחיים והתחיל:

מען דארף פארשטיין וואס מען האט שוין פילע מאל געזאגט אז אדה"ז אמר "ווען מיר האבן געהערט א תורה פון רבי'ן איז דאס בא אונז געווען תורה שבע"פ און ווען מיר האבן געהערט א סיפור פון רבי'ן איז דאס ביי אונז געווען תורה שבכתב... [להמשך השיחה ראה ספר השיחות שם].

[4] (הכותב כתב 640 ותוקן לפי ספר השיחות דלקמן).

הרבנות בקהילת "אהבת ציון" נווארק

בשלהי שנת תש"ח הוצע להרב שד"ב ז"ל גארדאן הרבנות דקהילת אהבת ציון בנווארק. עד אז היו משתמשים באותו ביהכנ"ס ברמקול בשבתות וימים טובים, והבימה היתה לפני הארון הקודש ולא באמצע הביהכנ"ס. הרשד"ב שאל את דעתו הק' של כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ נ"ע, והרבי אמר שבנוגע לשבתות ויוהכ"פ בודאי שאסור להשתמש ברמקול, ובנוגע ליום טוב צריך להתדבר עם חתנו, הוא כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו, המתמצא בעניינים אלו. ובדבר הבימה צריך שיבטיחו שבמשך הזמן יסדרו הדבר, אבל אינם צריכים לתקן זאת מיד דוקא.

כשדיבר עם כ"ק אדמו"ר, אמר לו הרבי, שגם ביום טוב אסור להשתמש ברמקול.

לאחרי הסתלקות כ"ק אדמו"ר הריי"צ נ"ע, היו כמה בעלי בתים באותו ביהכנ"ס ששמעו שהרבי

RABBI J. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ
770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.
BLOCH 6-2919

יוסף יצחק שניאורסאהן
ליובאוויטש

ב"ה, כ"ד אלול תש"ט
ברוקלין

ידידי הרב וו"ה אי"א מוה"ר שלום דוב שי' שלום וברכה!

במענה על כתבו, התענגתי להתבשר אודות בנין הבימה באמצע בית הכנסת, ומכאן שוב ראוי כי לב ישראל ער הוא לדברי אמת היוצאים מן הלב והנאמרים באופן של קירוב ותקיפות כאחד, ובאם מוצא הוא לתועלת שאכתוב איזה דברים בנידון זה להגבאים או להמתפללים יחיו יודיעני.

נהניתי אשר חרשו החוזה שלו ואשר הוסיפו על שכירותו, ובטח יחזק ויתאמץ לעשות את שלו בהנהגת עדתו יחיו ברוח התורה ויראת שמים.

השי"ת ישלח רפואה להתלמיד מר בצלאל שי' בגשמיז וברוחניות.

השי"ת יחזק את בריאותו ובריאות ב"ב יחיו ויצליחם בכל הדרוש להם.

ולקראת השנה החדשה הבאה עלינו ועל כל ישראל לטובה ולברכה, הנני בזה לברך אותו ואת זוגתו הרבנית תחי' ואת ילדיהם יחיו בהוך כללות אנ"ש וכלל אהב"י ד' עליהם יחיו בברכה כחיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה.

הדו"ש ומברכם גלעד

גאון אברהם גלעד

החדש מלובאוויטש הוא מלומד בענייני העולם, ובאו לרבי, בחשבם שהרבי בטח יסכים לדעתם שמותר להשתמש ברמקול בשבתות ויו"ט. כשבאו לרבי אמר להם, שישנם ד' סוגי אנשים: א) כאלו שיש להם ידע בענייני רמקול וכדו', אבל אין להם ידיעה בהלכה, ב) כאלו שיש להם ידיעה בהלכה, אבל אין להם ידע בענייני טכנולוגי, ג) כאלו שאין להם ידע לא בזה ולא בזה (כנראה שהכוונה היתה לקבוצת בעלי בתים אלו...), ד) כאלו שיש להם ידע בשניהם, ועם כל הענווה, ליש הבנה בשניהם ואני אומר לכם שהדבר אסור!

לפנינו מכתב מכ"ק אדמו"ר הריי"צ במענה על דבר תיקון הבימה, וכן חלק מרשימותיו של רשד"ב ז"ל גארדאן בו מתאר בכתב ידו חלק מסיפור הנ"ל (כנראה להדפסה לLNS באידיש).

כ"ה

באורים הייטע איז באוואוינטער רבין שטייט'ן

צום שרייבער פון די ספרות איז באקאנט
 א פאל פון א קאמיטעט פון א געוויסער פאל
 וועלכע צייטן און אונטער אונטער פון אונטער
 רבין שטייט'ן און אונטער אונטער פון אונטער
 קיי זייט און אונטער אונטער פון אונטער
 אונטער אונטער אונטער אונטער פון אונטער
 שטייטער איז האבן די מיטגלידער פון קאמיטעט
 יעצט אריבער האבן זיין שטאנד פונקט. נאכן
 אים האבן זיי אים געזען האט זיך רבי שטייט
 באמערקט אז אין וועלכע און האט זיך פראקציע
 זיין שטייטער זייט, ווי אזוי זיך אונטער אונטער
 און זיין העכער אונטער, די צייטן פון אונטער
 יום טוב און זייטן באוואוינטער אונטער
 צווישן די אונטער אונטער זיך אונטער אונטער
 זייטן און אונטער אונטער, אונטער אונטער פון אונטער
 און יום טוב, אונטער זיין האבן זיין באקאנט אין
 צום אונטער אונטער זיין פון אונטער אונטער
 עס זייטן אונטער אונטער אונטער אונטער
 יעצט און אונטער אונטער אונטער אונטער
 אונטער זיין האבן זיין באקאנט אין אונטער אונטער
 שבת און יום טוב. עס זייטן אונטער אונטער אונטער
 האט זיך רבי שטייט צו אונטער אונטער אונטער
 קיין באקאנט זיין אין העכער שבת און אונטער אונטער
 צום אונטער אונטער פון אונטער אונטער אונטער
 און זיין באקאנט אונטער אונטער אונטער אונטער.

חלק מהכתבה בכתב ידו של הרשד"ב גארדאן

דער אידעאלער מנהיג הדור

פורים ביים ליובאוויטשער רבין שליט"א

דעם שרייבער פון די שורות איז באקאנט א פאל פון א קאמיטעט פון א געוויסער שול וועלכע זיינען געקומען פרעגן ביים ליובאוויטשער רבין שליט"א וועגן א א קאמף וואס איז אנגעגאנגען ביי זיי אין שול ארום דער פראגע פון א מיקראפאן וואס זאל באנוצט ווערן פאר די ימים נוראים.

ווי דער שטייגער איז האבן די מיטגלידער פון קאמיטעט יעדער ארויסגעבראכט זיין שטאנדפונקט, נאכן אויסהערן זיי מיט געדולד האט דער רבי שליט"א באמערקט אז אין אלגעמיין האט דער פראבלעם זיין טעכנישע זייט, ווי אזוי דער מיקראפאן פונקציאנירט, און זיין הלכה אספעקט, די דינים פון שבת און יום טוב וואס זיינען פארבונדען מיט דעם.

צווישן די וואס טומלען זיך ארום דעם פראבלעם זיינען דא אזעלכע, וואס ווייסן די דינים פון שבת און יום טוב, אבער זיי האבן נישט קיין באגריף אין דעם טעכנישן זייט פון פראבלעם. עס זיינען ווידער דא אזעלכע וועלכע האבן א ידיעה אין דעם טעכנישן אספעקט פון דער שאלה אבער זיי האבן נישט קיין בא גריף אין די דינים פון שבת און יום טוב.

עס זיינען ליידער דא אזעלכע האט דער רבי שליט"א צוגעגעבן וועלכע האבן נישט קיין באגריף ניט אין הלכות שבת און ניט אין דעם פונקציאנירן פון דעם מיקראפאן אפאראט און זיי זאגן אויך מיינונגען וועגן דער שאלה.

אין א געלאסענעם באשיידענעם טאן, האט זיי דער רבי שליט"א געזאגט, אז ער איז באקאנט מיט ביידע אספעקטן פון דעם פראבלעם און ער זאגט זיי אז מען טאר נישט.

• • •

אט די געציילטע ווערטער פון דעם רבין שליט"א בהנוגע דעם מיקראפאן פראבלעם, זיינען אויך צוגעפאסט צו דעם גאנצן אידישן לעבן היינט אויף דער וועלט.

עס זיינען דא אזעלכע ווארט זאגער אויף דער אידישער גאס, וואס זיינען באקאנט און אויסגעבונדען מיט דעם לעבן און טאג טעגליכע פראבלעמען פון די אידישע מאסן. זייערע לייזונגען פאר די פראבלעמען שעפן זיי אבער ניט פון דער אייביגער תורת חיים נאר פון בורות נשברים, פון מוטנע קוואלן, פן פילאזאפיעס און אידעאלאגיע וועלכע האבן שוין לאנג באנקראטירט.

פון דער אנדער זייט זיינען פאראן ביי דעם אידישען פאלק גרויסע תלמידי חכמים, וועלכע זיינען פארטיפט אין דער תורה און לערנען טאג און נאכט. זיי זיינען אבער פארשלאסן אין זייערע אייגענע ד' אמות און זיינען נישט באקאנט מיט די טאג טעגליכע פראבלעמען פון די אידישע מאסן.

דער אידעאלער מנהיג הדור דארף אבער זיין ווי דער ליובאוויטשער רבי.

להלן בחלק האנגלי מובא תרגום הכתבה לאנגלית וכן מסמכים נוספים בענין מחיצה, ומיקראפאן בשבת

SLocum 6-2919.

ועד לבנין אהל

במקום מ"כ של

כ"ק אדמו"ר מרנא ורנא

הרב יוסף יצחק

זצוקלה"ה נבנ"מ זי"ע הכ"מ

שניאורסאהן

מלויבאוויטש

בי"ה, כ"ה מנ"א תשי"ב
ברוקלין.

הועד

הרב שמואל הלוי לעווין	הרב אלו' סימפסאן	הרב משה דובער ריבקיין
הרב ניסן טעלושקין	הרב מאיר אשכנזי	הרב ירהמיאל בנימינסון
הרב ישראל דוויקאבסאן	הרב שלמה אהרן סורנובסקי	הרב משה לוי ראדשטיין

Address: OHEL COMMITTEE, 770 Eastern Parkway, Brooklyn 13, N. Y. התכתב: OHEL COMMITTEE, 770 Eastern Parkway, Brooklyn 13, N. Y.

כבוד ידידנו הנכבד הרב ח"ה אי"א
מוה"ר שלום דובער שי' גאָרדאָן.

שלום וברכה!

ווי איר זעהט פון דעם בייגעלייגטן רוף, האָבן מיר באשטימט צו בויען
א אהל אויפן ציון פון כ"ק אדמו"ר הרה"ק זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע הכ"מ.

און דערמיט האָבן מיר די עהרע צו מיטטילן, אז די בוי ארבעט הויבט
זיך שוין אָן, און לויטן קאָנטראַקט מיט דער בוי-פירמע, דארף דער אהל הק' זיין
אויפגעבויט צו די קומענדע סליחות-טעג אי"ה.

די אויסגאבן פון בויען דעם אהל הק' זיינען זייער גרויסע, ווייל לויט
די רעגולירטע פון דער סעמעטרי, מוז דער אהל הק' געבויט ווערן פון אויסגעקאסט
שטיינער (און ניט פון ציגעל-בריסקס) און לויטן פלאן דארף דער אהל הק' זיין
פון צוויי טיילן.

אין דעם פנקס האהל, ספר החיים והאור וועלן אינגעשריבן ווערן די נעמען
פון די ביישטייערער לזכרון נצח. (דער נאָמען ספר החיים והאור, איז גענומען געוואָרן
פון כ"ק אדמו"ר הכ"מ. א ברייח וואָס ער האָט געשריבן וועגן דעם פנקס האהל הק' פון
זיין פאָטער כ"ק אדמו"ר הרשיב זצ"ל נ"ע)

א פדיון פון פינף מאָל ח"י = \$90 איז באשטימט געוואָרן, פארן אינשרייבן
אין פנקס האהל די נעמען פון א גאנצער פאמיליע, אויף א באזונדער בלאט = פידוזש-

און א פדיון פון איינמאָל ח"י = \$18 פאר אינשרייבן א איינצעלן נאָמען
אין פנקס האהל.

אלע נעמען פון ביישטייערער, ווערן געליענט ווערן אויפן ציון הק' פון
כ"ק אדמו"ר הכ"מ, לפדיון נפש ישועה ורחמים.

עס איז א גרויסער אומשאצבארער זכות, צו זיין א מיטהעלפער אין דעם
בנין האהל הק', און ספעציעל פאר די העלכע זיינען געווען פארבונדן מיטן רבי'ן
הכ"מ, מינדליך אָדער שריפטליך, און מיר זיינען זיכער אז איר העט געוויס וועלן האָבן
דעם גרויסן זכות, און וועט ניט שפאָרן צו ביישטייערן לויט איער מעגליכקייט, און מיר
בעטן איר צו אריינשיקן איער ביישטייערונג ווי אמגליכסטן, בכדי דער אהל הק' זאל קאָנען
אויפגעבויט ווערן צו דער באשטימטער צייט.

וזכוחו הקדוש והטהור של כ"ק אדמו"ר הכ"מ, יגן עליהם ועלינו ובי"ב
יחיו להתברך בכל הרוש בגשמיות וברוחניות.

בכבוד וברכה:

הרב משה ליב ראדשטיין. הרב שמואל הלוי לעוויטין.

Make Checks payable to "OHEL COMMITTEE".

SLocum 6-2919.

COMMITTEE FOR THE ERECTION
OF AN OHEL (Mausoleum)

Upon the Resting Place of the
LATE LUBAVITCHER RABBI

RABBI JOSEPH I. SCHNEERSOHN
of Sainted Memory.

COMMITTEE

RABBI S. LEVITIN	RABBI E. SIMPSON	RABBI M. B. RIVKIN
RABBI N. TELUSHKIN	RABBI M. ASHKENAZI	RABBI E. BENJAMINSON
RABBI I. JACOBSON	RABBI S. A. KAZARNOVSKY	RABBI M. L. RODSSTEIN

ועד לבנין אהל

במקום מ"ב של

כ"ק אדמו"ר מרנא ורבנא

הרב יוסף יצחק

יצוקללה"ה נבנ"מ זי"ע הכ"מ

שניאורסאהן

מליובאוויטש

הועד

הרב שמואל הלוי לעווין	הרב אלי סימפסון	הרב משה דובער ריבקיין
הרב ניסן מעלושקין	הרב מאיר אשכנזי	הרב ירחמיאל בנימינסון
הרב ישראל דוויקאמפסון	הרב שלמה אהרון קורנבסקי	הרב משה ליב ראדשטיין

Address: OHEL COMMITTEE, 770 Eastern Parkway, Brooklyn 13, N. Y.

הכתבת:

755/73

בי"ה ח"י אלול חש"י
ברוקלין

כבוד ידידנו הנכבד הרב ווי"ח אי"א
מוה"ר שלום דובער שי' גארדאן.

שלום וברכה!
בזה הננו מאשרים קבלת הסך \$18,00 (שמונה עשר שקלים)
השחפוחו לבנין האהל הק'.

ושמו הטוב שלום דובער בן זישא

יקראוהו על הציון הק' וגם יכתב בפנקס האהל, ספר
החיים והאור לפי"נ ישועה ורחמים.

בכבוד וברכה כוח"ט לשנה טובה

בשם הועד לבנין האהל.

הרב משה ליב ראדשטיין.
מ.י. כו/כס"ט

Make Checks payable to "OHEL COMMITTEE"

קבלה מה"ועד לבנין אהל" אל הרשד"ב גארדאן

יחידות הבנה לנישואין

ר"ד מיחידות של זקנתו של החתן הרבנית מרים ע"ה גארדאן אצל כ"ק אדמו"ר מהורייצ לקראת חתונתה בשנת תש"ה ונרשמו

על ידה בשעתו:

ה"ה
 מען דארף אלעמאל
 קוקען אויף יענעם'ס
 מעלות און אויף די אייגענע
 חסרונות. דאס מיינט
 מען נישט אז מען דארף
 יענעם אויף הייבען און זיך
 אראפווארפען דאס מיינט
 מען אז יענעם'ס מעלות
 דארף פארדעקען יענעם'ס
 חסרונות. אין אלגעמיין אין
 א פאמיליע לעבען דארף
 מען קוקען איינעם אויף
 די אנדערען בכבודיק. אין
 אלגעמיין דארף מען אויף
 יענעם'ס חסרונות נישט
 קוקען.

דער אייבערשטער
 זאל העלפן די חתונה זאל
 זיין בשעה טובה ומצלחת
 בגשמיות וברוחניות און
 מען זאל אלעמאל לעבען
 צופרידינעהייט איינע
 מיט דעם אנדערען און די
 עלטערען אייערע זאלן האבן
 פיל נחת פון אייך און פון די
 אנדערע קינדער בגשמיות
 וברוחניות. עס זאל זיין
 פרנסה בהרחבה. איר זאלט

ב"ה
 מען דארף אלעמאל
 קוקען אויף יענעם'ס
 מעלות און אויף די אייגענע
 חסרונות. דאס מיינט
 מען נישט אז מען דארף
 יענעם אויף הייבען און זיך
 אראפווארפען דאס מיינט
 מען אז יענעם'ס מעלות
 דארף פארדעקען יענעם'ס
 חסרונות. אין אלגעמיין אין
 א פאמיליע לעבען דארף
 מען קוקען איינעם אויף
 די אנדערען בכבודיק. אין
 אלגעמיין דארף מען אויף
 יענעם'ס חסרונות נישט
 קוקען.

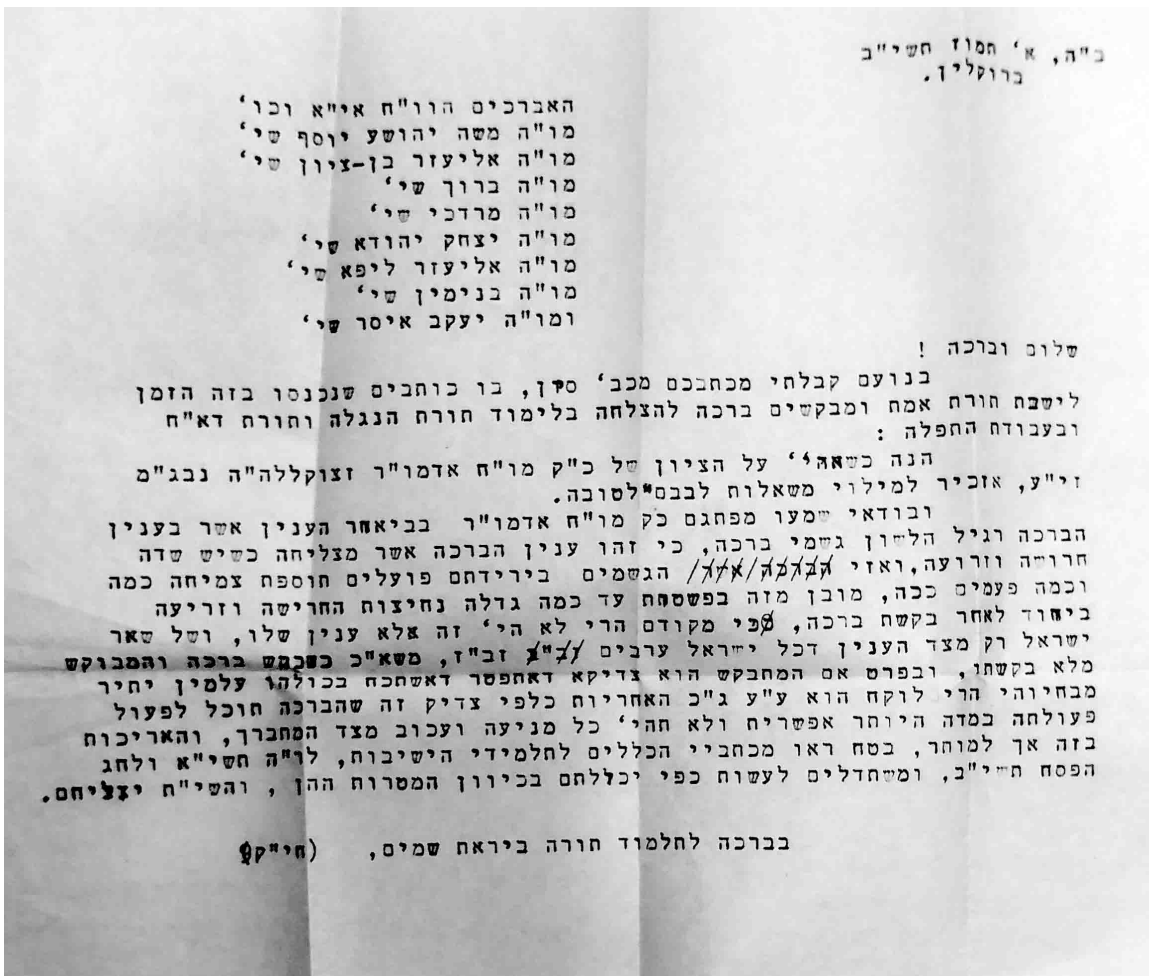
דער אייבערשטער
 זאל העלפן די חתונה זאל
 זיין בשעה טובה ומצלחת
 בגשמיות וברוחניות און
 מען זאל אלעמאל לעבען
 צופרידינעהייט איינע
 מיט דעם אנדערען און די
 עלטערען אייערע זאלן האבן
 פיל נחת פון אייך און פון די
 אנדערע קינדער בגשמיות
 וברוחניות. עס זאל זיין
 פרנסה בהרחבה. איר זאלט

לעבען גליקלאך אייער גאנצען לעבען. מען דארף גארניט טאן אליין. מען דארף אלץ איבעריידען איינער מיט דעם אנדערען.

בשרה זרועה וחרושה, יועילו גשמי ברכה

בכ"ב סיון תשי"ב כתבו כמה תלמידים וביניהם סב החתן הרה"ת ר' ירחמיאל בנימין הלוי קליין ע"ד התקבלותם לישיבת תורת אמת ובקשת ברכה להצלחה בלימוד נגלה ודא"ח ועבודת התפלה.

הם זכו לקבל מכתב מענה מיוחד מכ"ק אדמו"ר, בו מלמדם הרבי - בהתבסס על פתגם כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע בפירוש הביטוי "גשמי ברכה", שזה בדומה לשדה, שדוקא כשיש שדה זרועה וחרושה יועיל הגשם - וכמו כן על מנת לקבל ברכת הרבי נדרש "חרישה וזריעה" רוחנית, ובפרט "אם המתבקש הוא צדיקא דאתפטר", נחוץ שהחרישה והזריעה יהיו כדבעי, כי ע"י הבקשה הם לוקחים אחריות כלפי המתבקש (היינו שהם מתחייבים לעשות חרישה וזריעה כדבעי).

כ"ק אדמו"ר מסיים מכתבו אליהם בברכה לתלמוד תורה ביראת שמים.

"קשר חב"ד" בפנימיות הענינים

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה. כז' מנ"א תשי"ד
ברוקלין

האברך הו"ח אי"א נו"נ עוסק
בצ"צ מוה' ירחמיאל בנימין שי'

שלום וברכה!

במענה על מכתבו בו כותב אודות עבודתו נגד המסיון.
ויה"ר מהשי"ת שיהי' זה בהצלחה מופלגה, מחאים לפרו"ל כל המקיים
נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם מלא.

ומ"ש שהחליף את הקשר של תפילין לקשר חב"ד, הנה
בודאי החליף ג"כ את פנימיות הענינים, שהרי תפילין-מובא בזהר
ובנוחר באריכות בתורה חב"ד-שהם ענין המוחין, ולכן צריך לכוון
בהעתם לשעבר הלב והמוח (מוחין דנוקבא ומוחין דז"א). והחליף באופן
המתאים, שטובל (אותיות בטול) את מוחו בתורת חכמה בינה ודעת, בתורת
חסידות חב"ד הדרכותי' ומנהגי'. והשי"ת יצליחו, בכל הנ"ל.

בברכה אג"ל

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
ת.י.ק. 11
מוזכ"ר

בתחילת קיץ תשי"ד כתב סב החתן הרה"ת ר' ירחמיאל בנימין הלוי ע"ה קליין לכ"ק אדמו"ר על דבר עבודתו נגד המסיון (עיסוקו בזה החל לאחרי ש"ק אדמו"ר עודדו במכתב להצטרף לעבוה"ק הלזו), ובו גם מדווח אשר שינה את קשר התפילין שלו ל"קשר חב"ד". במכתב כ"ק אדמו"ר מורה לו ע"ד הכוונה הפנימית שעליו לכוון בעת הנחת תפילין ואשר עליו לטבול (אותיות בטול) את מוחו בתורת חסידות חב"ד הדרכותי' ומנהגי' וכו'.

קביעת מזוזה בדירה שכורה בחו"ל

קליין-מעלבורן

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch

770 Eastern Parkway

Brooklyn 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי

ברוקלין, נ. י.

ב"ה, כג' שבט תשכ"ב
ברוקלין

הרה"ח אי"א נו"נ בעל מדות
עוסק בצ"צ וכו' מוה' ירחמיאל
בנימין שי' הלוי.

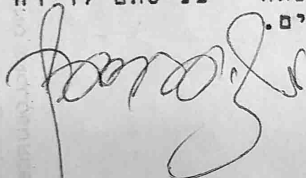
שלום וברכה!

במענה למכתבו מח"י שבט עם המצורף אליו,

בענין המזוזות בדירה שכורה בחו"ל. כמדומה
נוהגים שקובעים המזוזות תיכף וביום שלשים בודקיין אהת
מהנה-ע"מ להוסיף בהידור להחליפה במהודרת יותר אם ישנה,
ומברכיין עליה בכוונה על כל שאר המזוזות.

וזכות עבודתו בקדש-הפצת היהדות ובנקודה
הפנימית-הפצת המעינות, תעמוד לו ולזוגתו תחי' בכל המצטרך
להם בגשמיות וברוחניות גם יחד.

ובזה כמובן וגם פשוט-שתהי' כניסתם לדירה
החדשה בשעה טובה ומוצלחת בכל הפרטים.

בברכה לבשו"ט

נ.ב.

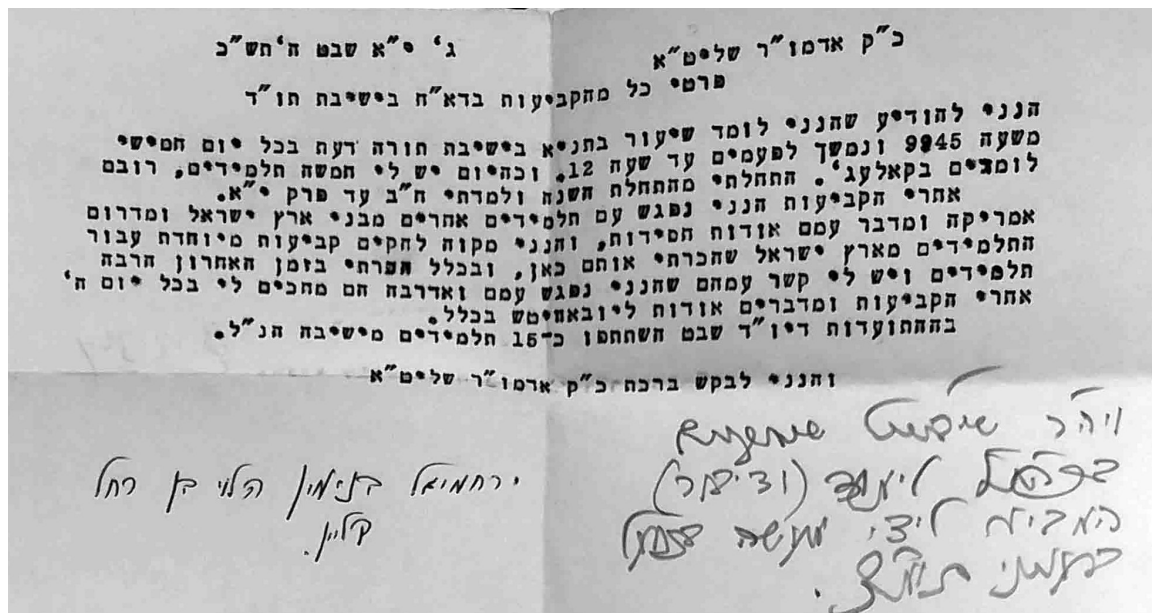
לפלא שבנוגע להתועדות דיום ההילולא צמצם רק
בשתי שורות-הידיעות בזה.

מכתב כ"ק אדמו"ר לסב החתן הרה"ת ר' ירחמיאל בנימין הלוי ע"ה קליין, לאחרי נסיעתו בשליחות
למעלבורן, אוסטרליה, ע"ד מנהגינו בנוגע לקביעת מזוזה בדירה שכורה בחו"ל.

שיעורים בישיבת תורה ודעת

הרבה תמימים מתלמידי הישיבה ב-770 היו נוסעים לעתים קרובות לבקר בישיבות אחרות בעיר ניו יארק ועוסקים שם בהפצת המעינות - ללמוד חסידות עם בחורים ולהתוועד אתם וכיו"ב. הרה"ת ר' ירחמיאל בנימין הלוי ע"ה קליין לקח חלק בפיעלות זו בישיבת תורה ודעת, והיה כותב דו"חות לכ"ק אדמו"ר תמידים כסדרם. וזכה לכמה מענות מכ"ק אדמו"ר על כך.

פיענוח המענה בכת"ק: ויהי רצון שיתקיים בכהנ"ל [בכל הני"ל] לימוד (ודיבור) המביא בידי מעשה בפועל בעניני תומ"צ [תורה ומצות].

א' כ"ה אייר ה'תש"כ

כ"ק אדמו"ר שליט"א

דו"ח מהקביעות של חסידות בישיבת תורה ודעה.

ראשית הנני להודיע שכדי שיוכלו לגדל מספר המבקרים השתנו זמן הקביעות מיום חמשי בערב ליום א' בערב. עד עכשיו ביקרו בין 3-5 מבקרים, מעכשיו מקוים שיגדל ל-10 מבקרים כ"י.

עד עכשיו למדו הח"ב מחניא, וכל פעם לאחר התועדות חזרו תוכן המאמר והשיחות מהתועדות, עכשיו הם רוצים ללמוד איזה קונטרסים וגם שיהי' מענינא דיומא, אולם היות שלומדים רק פעם א' בשבוע, לכן חשבו שיתחילו ללמוד מאמר מי"ב תמוז שעד אז ילמדו המאמר, וא' הציע שאולי נלמוד קונס' נ"ט מספה"מ תש"ח.

והנני לשאול אם נכון הדבר, או ללמוד קונס' אחר וכן הנני להודיע שבהתלוצה השתתפו כ-20 מדריכים מישיבה הנ"ל, ע"י השתדלות התל"ש, וממקרי השוער בכל שבוע והוא א' מהתל"ש החשובים מהישיבה, וגם הקביעות מתקיים אצלו בחדר בפנימי'. והמדריכים לא לקחו רשות אצל המגיב אולם למחרת התעיינין אצלם ואמר שמע שהי' קידוש השם, והסכים להשתתפותם.

י"ח תמוז ה'תש"כ
ק"י

פיענוח העתקת המענה על כתבו ב' הצעות באיזה ענין ללמוד: פס"ד [פסק דין] חז"ל במקום שלבו חפץ

כ"ק אדמו"ר שליט"א

ו'ט"ו סיון ה'תש"כ

הנני להודיע שאחמול הלכתי ללמוד חסידות בישיבת תורה ודעה, במקום יום א' מפני שהי' להם בחינות בקאלעדז, ובאו ב' חל' חדשים, ולמדו אות ד' מקונטרס נ"ט, וחזרו השיחות מהתועדות האחרונות, וב"ה הי' ניכר הצלחה בזה.

ויהי' ע"י
תלמידי
והשם

י"ח תמוז ה'תש"כ
ק"י

פיענוח העתקת המענה: ויה"ר [ויהי רצון] שעוד תגדל כהנה וכהנה

אויב זילא זי איר זעל

כ"ק אמוה שוסא
 געני זענען שפערק געזען
 דאך
 קוישקת מער, וועלען קיה סקעה
 ווארען און איר ג' מהמאמו יאז סקט
 אהר' הקבוצות דערן מעדיק לעולה דעסירוב
 תמידי
 ירחיאל קעמט גלוי בן סחל ע"ה
 קל"ג

הנחות מיחידויות

הרב ירחמיאל בנימין הלוי ע"ה קליין, זכה בבחירתו להיכנס ליחידויות בקשר עם יום ההולדת שלו, מכיון שיום הולדתו חל ביום ו' מנחם אב, בעת ששהה ב"מרכז שליחות" נהג להיכנס ליחידות קודם נסיעתו.

כשנכנס ליחידות ב"אור ליום ו' כ"ז תמוז תשטו"ב" הודיע בין היתר אשר ימלאו לו כ"ב שנה ועל נסיעתו בשליחות המל"ח, ואחרי יציאתו רשם לעצמו את דברי כ"ק אדמו"ר:

"ובענין יום הולדת: ליתן צדקה בערב שבת, לעלות לתורה או בשחרית או במנחה, וכן לחזור מאמר - או שלם או לכה"פ חלק - לכמה אנשים. ובענין הברכה: זאלסט האבן הצלחה אין קיום המצות און לימוד התורה און אין עבודת התפילה, גם יחד. און א געזונטער יאר און הצלחה'דיקע נסיעה און מצליח זיין אין עבודת התפילה."

כשנכנס ליחידות ב"יום חמישי בערב בשעה 11:45, אור ליום שישי כ"ג תמוז תשח"י" הודיע בין היתר אשר ימלאו לו כ"ג שנה ועל נסיעתו בשליחות המל"ח, ואחרי יציאתו רשם לעצמו את דברי כ"ק אדמו"ר:

"דער שבת שלפני היום הולדת תבקש שיתנו לך עלי', וביום ההולדת תתן צדקה בבוקר ובערב, וכן תראה שביום ההולדת תלמוד איזה דבר ברבים - דבר ממשנה או מעין יעקב או מחסידות מאיזה מאמר או משיחה. דער אויבערשטער זאל דיר געבן הצלחה אין לערנען און יראת שמים, און קיום המצות בהידור און א געזונטער יאר און הצלחה'דיקער יאר."

כשנכנס ליחידות ב"אור ליום כ"ה תמוז התשי"ט", הודיע בין היתר אשר ימלאו לו כ"ד שנה ועל נסיעתו בשליחות המל"ח, ואחרי יציאתו רשם לעצמו את דברי כ"ק אדמו"ר:

"זאל זען אז א שבת בעפאר זאל מען דיר געבען א עלי' אדער שבת אין דער פרי אדער צו מנחה, דעם טאג אליין זאלסטו געבען צדקה אין דער פרי און זאלסט מוסיף זיין א ענין אין נגלה און א ענין אין חסידות. (נוסח הברכה) דער אויבערשטער זאל דיר געבען הצלחה-דיקער יאר אין לימוד הנגלה און אין חסידות, הסתדרות טובה בכלל, און אין א גוטען שידוך בפרט אין דעם יאר, און זאלסט האבען הצלחה אין די נסיעה מיט משה הערסאן און זאלסט צוריקומען פריילעכרעהר הייט און געזונט."

ELUL - THE KING IN THE FIELD

Elul, the last month of the Jewish year, is a time of paradox — a time of what might be termed, "spiritual workdays."

The Jewish calendar distinguishes between two general qualities of time: "mundane" (chol) and "holy" (kodesh). Ordinary workdays are "mundane" portions of time; Shabbat and the festivals are examples of "holy" time. On "holy" days, we disengage ourselves from the material involvements of life to devote ourselves to the spiritual pursuits of study and prayer. These are also days enriched with special spiritual resources (rest on Shabbat, freedom on Passover, awe on Rosh Hashanah, etc.), each providing its unique quality to the journeyer through calendar and life.

In the latter respect, the month of Elul resembles the "holy" portions of the calendar. Elul is a haven in time, a "city of refuge" from the ravages of material life; a time to audit one's spiritual accounts and assess the year gone by; a time to prepare for the "Days of Awe" of Rosh Hashanah and Yom Kippur by repenting the failings of

the past and resolving for the future; a time to increase in Torah study, prayer and charitable activities. Elul is the opportune time for all this because it is a month in which G-d relates to us in a more open and compassionate manner than He does in the other months of the year. In the terminology of Kabbalah, it is a time when G-d's "Thirteen Attributes of Mercy" illuminate His relationship with us.

Yet unlike Shabbat and the festivals, the days of Elul are workdays. On Shabbat, the Torah commands us to cease all physically constructive work (melachah). The festivals, too, are days on which melachah is forbidden. Regarding the month of Elul, however, there are no such restrictions. The transcendent activities of Elul are conducted amidst our workday lives in the field, shop or office.

Rabbi Schneur Zalman of Liadi explains the paradox of Elul with the following metaphor: The king's usual place is in the capital city, in the royal palace. Anyone wishing to approach the king must go through the

appropriate channels in the palace bureaucracy and gain the approval of a succession of secretaries and ministers. He must journey to the capital and pass through the many gates, corridors and antechambers that lead to the throne room. His presentation must be meticulously prepared, and he must adhere to an exacting code of dress, speech and mannerism upon entering into the royal presence.

However, there are times when the king comes out to the fields outside the city. At such times, anyone can approach him; the king receives them all with a smiling face and a radiant countenance. The peasant behind his plow has access to the king in a manner unavailable to the highest ranking minister in the royal court when the king is in the palace.

The month of Elul, says Rabbi Schneur Zalman, is when the king is in the field.

MeaningfulLife.com

TRANSCRIPT OF AUDIENCE WITH THE FRIERDIKER REBBE

The Chosson's grandmother Rebbetzin Miriam Gordon of blessed memory merited to have a **יחידות** (private audience) with the previous Lubavitcher Rebbe, Rabbi Yosef Yitzchok Schneerson prior to her marriage to Rabbi Sholom Ber Gordon ע"ה in 5705 (1945).

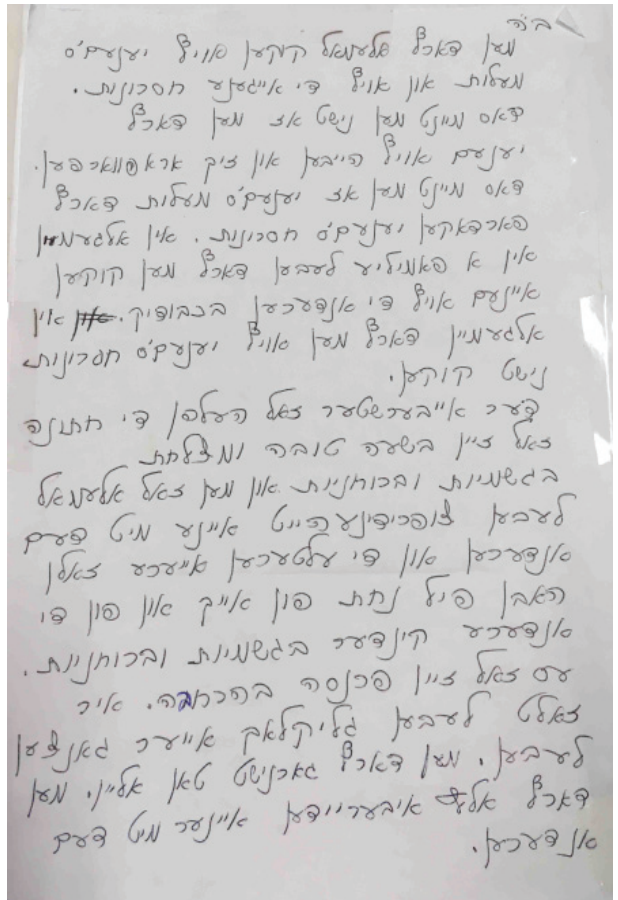
Shortly after the audience she transcribed what she remembered of that audience in Yiddish.

We bring you here a free translation of that transcript.

You must always bear in mind the other's strengths and one's own shortcomings. This does not mean that one should lift up the other and degrade oneself but rather that the other's virtues and strengths should compensate for their shortcomings.

Generally in family life spouses should look at each other respectfully. In general one should not focus on the other's shortcomings

May Hashem help that the wedding should be **בשעה טובה ומוצלחת** in a good and auspicious hour both materially and spiritually; you should always live together joyously and your parents should have much nachas from you as well as from their other children materially and spiritually.

May you have abundant **פרנסה** and may you have good fortune your entire lives.

One should not do anything alone, everything should be discussed with one another.

CHAPLAIN HAROLD WASSERMAN

26 August 1968

Mr. Milton Schwartz
1492 Morris Avenue
Union, New Jersey 07083

Dear Milton:

Thank you for your letter dated 16 August. Your offer to help the men here in Vietnam is most appreciated. Here is a list of items that would be of great use to our congregations:

1. 200 Yamakuls (skull caps)
2. 50 Talliseem
3. 25 Tefillin

Regarding the canned Kosher foods, any amount you desire to send would be appreciated, as these canned items are consumed by quite a few Kosher keeping troops. I have sufficient space to store the canned foods. However, my storage space for refrigerated items, such as Kosher Salami, Baloni, Pastrami, is limited. I am making arrangements to obtain an additional freezer to store these perishable items and will notify you when I do receive the freezer.

Again let me thank you and your organization for your assistance and cooperation to our boys here. May you have a Happy New Year & be well over the fast.

Sincerely,

HAROLD WASSERMAN
Chaplain (CPT), USA
Jewish Chaplain

COMMISSION ON JEWISH CHAPLAINCY
NATIONAL JEWISH WELFARE BOARD

CHAPLAIN HAROLD WASSERMAN

B"H
3 November 1968

Most Honored Rabbi Gordon,

Please excuse my tardiness but my travels and preparations for Yimai Norain have kept me happily busy with our Jewish boys in Viet Nam. Thank G-D, out of the 4,000 Jewish boys in my sector we have a number who insist upon eating strictly kosher. Now, with the delicious variety of kosher foods, which I received from my dear parents and many organizations, several more are eager to keep kosher.

I want to thank and bless you, dear Rabbi, for securing for all of us our greatest need, T'filin. Prior to your most ample supply arrival there were only a few pairs in country and we had to share them as much as possible, and therefore many of the men that desired to put them on daily had to wait until my arrival in their area. I plan, with your permission, to give several pairs to the other chaplains to us in their areas.

I am very happy my parents have been in such close contact with you. Needless to say how much we and everyone respect and admire you. Thank you again and please forgive my delay.

Echol Hacavod

HAROLD WASSERMAN
Chaplain (CPT) USA
Jewish Chaplain

COMMISSION ON JEWISH CHAPLAINCY
NATIONAL JEWISH WELFARE BOARD

DEPARTMENT OF THE ARMY
HEADQUARTERS I FIELD FORCE VIETNAM
APO SAN FRANCISCO 96350

AVFA-CH

13 November 1968

Handwritten initials

Robbi S. Gordon
12 Wellesley Road
Maplewood, New Jersey

Dear Robbi Gordon:

I have just obtained from Chaplain (CPT) Harold Wasserman three (3) sets of phylacteries for the purpose of distribution among Jewish personnel serving within my mission area. I want to take this opportunity to thank you for the Tefillin. I am sure that the Orthodox and/or Conservative Jewish personnel who receive them will be most grateful as well.

Again my thanks, as well as my personal best wishes for a Chag Somerach during the upcoming Chanukah season.

Most faithfully,

MARK A. GOLUB
Chaplain (CPT), USA
Jewish Chaplain, II CTZ

DEPARTMENT OF THE ARMY
HEADQUARTERS, US ARMY HEADQUARTERS AREA COMMAND
Office of the Jewish Chaplain
APO San Francisco 96243

AVCB CH

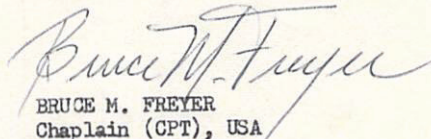
11 November 1968

Rabbi Shalom Gordon
12 Wellesley Road
Maplewood, New Jersey

Dear Rabbi Gordon:

I have just received several sets of Tephilin from Chaplain Harold Wasserman. I want to thank you for supplying us with them and thus helping to continue our Jewish program here in Vietnam.

Faithfully,

BRUCE M. FREYER
Chaplain (CPT), USA
Jewish Chaplain

AVCA-CH

DEPARTMENT OF THE ARMY
HEADQUARTERS, 1ST LOGISTICAL COMMAND
APO SAN FRANCISCO 96384
Office of the Staff Chaplain

e#15707

15 November 1968

Rabbi S. Gordon
12 Wellesley Road
Maplewood, New Jersey 07112

Dear Rabbi Gordon: *10-6-80*

Please accept the sincerest thanks of the Long Binh Jewish Military Congregation and myself for your contribution of Tephilin for our servicemen. Chaplain Wasserman gave us three pair of Tephilin in your name.

Your thoughtfulness is deeply appreciated. May the Almighty grant you and your worthy organization good health and happiness to enable you to continue your noble efforts in the perpetuation of Judaism in the military.

Sincerely,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Rabbi Jack Ostrovsky".

RABBI JACK OSTROVSKY
CH (LT COL) USA
Senior Jewish Chaplain, Vietnam

JEWISH WAR VETERANS OF THE UNITED STATES OF AMERICA
ASBURY PARK POST NO. 125

1106 COMSTOCK STREET - ASBURY PARK, N. J.

in the near future;

*Our best Regards to
Helene, Ronnie's regards to Hank;*

*Your Friend
Milt*

*Commander
Milton Wilkoff*

JEWISH WAR VETERANS OF THE UNITED STATES OF AMERICA
ASBURY PARK POST NO. 125

1106 COMSTOCK STREET · ASBURY PARK, N. J.

Dear Charlie;

9/1/68

Rabbi Shalom B. Gordon is a very dear friend of mine; He is one of the most sincere and devoted people whose guidance has helped me greatly in my span of life.

I feel that what we may be able to do in this project will be of esteem to our organization. I pledge to you all efforts of my post not only in this, but whenever you call on us.

I will be in touch with you shortly on the Hospital Ground with Allan Burke as moderator when the details are complete.

I have not had an opportunity to talk to Stanley Wides as yet but will do so.

Jewish War Veterans of the United States

Asbury Park
Post No. 125

1106 Comstock St.
Asbury Park, N. J.

REGULAR MEETINGS — FOURTH TUESDAY

EXECUTIVE MEETINGS — SECOND TUESDAY

MILTON WILKOFF
COMMANDER
216 Briley Ave.
Brickley Beach, N. J.
776-7465

BERNARD GREENBERG
SENIOR VICE COMMANDER
IRVIN GERICHOFF
JUNIOR VICE COMMANDER

ABE FISCHBEIN
ADJUTANT

SIDNEY SCHUMINSKY
QUARTERMASTER

BERTRAM GATYNDOR
JUDGE ADVOCATE

HAROLD COWEN
CHAPLAIN

AL ELISHA
OFFICER OF THE DAY

PAUL J. ISEN, M.D.
POST SURGEON

DR. WM. LIEBESMAN
SERVICE OFFICER

P.O. Box 841
Asbury Park, N. J.
774-0618

9/1/68.

Dear Rabbi:

After our phone conversation I gave the matter a great deal of thought and realizing that my post will be able to undertake but part of this worthwhile and wonderful project, and that it is indeed something that all effort must be made to fulfill the full commitment, I feel the significance of this, should be brought to our National Organization.

When you mail me the letter telling me of the needs, will you also mail one to our national Commander with the enclosed letter to him.

I pledge you my vow to see that this matter is fully fulfilled. Please keep me informed.

The National Commander's address

is Charles Freureisen
430 Grant Ave.
Oradell, N. J.

Best to the family. Your devoted

The Patriotic Voice of American Jews Since 1896

Mit

TEFILLIN FOR THE SOLDIERS IN VIETNAM

It is well known that in 5727 (1967), just prior to the six day war the Lubavitcher Rebbe launched a worldwide Tefillin campaign encouraging Jewish men and boys the world over to lay Tefillin each day.

Based on quotes from the Talmud the Rebbe explained how the fulfillment of this Mitzvah would greatly increase the security of the Jewish people especially in our Holy Land.

Chabad Chassidim everywhere and especially in Eretz Yisroel responded to the Rebbe's call by reaching out to thousands of fellow Jews including the soldiers in the Israel Defence Forces and enabling them to fulfill this special Mitzvah.

The Chosson's grandfather Rabbi Sholom B. Gordon of blessed memory was very passionately involved in this campaign daily for over thirty years until his passing in 5761 (2001). His example continues to inspire many to do the same to this very day.

In a collection of letters published in this Memento we find evidence of a successful attempt spearheaded by Rabbi Gordon to provide Tefillin for Jewish servicemen in Vietnam and how much this was appreciated by the recipients.

May these and other stories continue to inspire all of us to use every opportunity to reach out to fellow Jews with Mitzvos especially the Rebbe's Mitzvah campaigns and by doing so hasten the complete redemption through our righteous Moshiach speedily in our days.

Page 15 - Letter from Mr. Milton Wilkatz to Rabbi Gordon offering assistance and advising to contact the National Commander and attaching the attached letter from Mr. Wilkatz

Page 16-17 - Letter from Mr. Wilkatz to the National Commander

Pages 18-20 - Letters of thanks to Rabbi Gordon from Chaplains for sending Tefillin through Chaplain Wasserman

Pages 21-22 - Letters from Chaplain Wasserman to Rabbi Gordon and to Mr Milton Schwartz thanking them for sending Tefillin and other religious supplies

Microphone

15.

REMINDER CONCERNING VIOLATIONS OF JEWISH LAW

WHEREAS, the National Council of Young Israel is dedicated to the perpetuation of traditional Torah true Judaism and must therefore oppose all violations of Jewish Law and

WHEREAS, the Agudath Harabonim has issued a proclamation warning against the first three of the violations listed below, now, therefore, be it

RESOLVED that the National Council of Young Israel, in Convention Assembled, calls the attention of its constituent branches and of their members to the following:

1. The use of a microphone on the Sabbath is prohibited.
2. Every synagogue must have a proper Mechitza.
3. The use of the so-called "Gumco" Clamp in the religious ceremony of circumcision is prohibited.
4. A circumcision by anyone other than a qualified "Mohel" does not comply with the Jewish law and tradition.
5. We are not permitted to eat meat which has been ground before it is koshered, nor meat which, after it is koshered, has been ground by the same grinding machine in which non-Kosher meat is ground.

A WARNING AGAINST REFORMS

The introduction of certain innovations which violate Jewish law and tradition prompts us to issue this Public Statement concerning Mechitzoth, Microphones and the Gumco-Clamp.

MECHITZOTH

1) JEWISH LAW FORBIDS Men and Women to worship in the same Section of the Synagogue, even though they occupy separate benches.

2) THERE MUST BE A PROPER PARTITION — MECHITZAH — between the Men's and Women's sections of the Synagogue. A proper Mechitzah is one that meets the requirements of Jewish Law. To determine this, competent Orthodox Rabbis — Rabbonim Muvhokim — should be consulted.

3) A SYNAGOGUE WHICH DOES NOT HAVE A PROPER MECHITZAH IS NOT A KOSHER SYNAGOGUE, AND IT IS NOT PERMITTED TO PRAY THERE.

4) It is not allowed to give any support, moral or financial, to any synagogue which has no proper MECHITZAH.

5) If a person lives in an area, where there is only a synagogue without a MECHITZAH, he should endeavor to organize a Minyan in a private home, and if this is impossible, he should pray without a Minyan rather than attend services in a non-Kosher synagogue.

Over twenty five years ago the greatest and most eminent Rabbis of that time addressed a SPECIAL PLEA to American Jewry to observe strictly the laws of MECHITZOTH, and thereby preserve the sanctity of the synagogue. The following Geonim and Tzadikim signed the plea:

THE CHOFETZ CHAIM—RABBI ISRAEL MEIR HACOHEN OF RADIN.

RABBI CHAIM OZER GRODZENSKY of Wilno.
RABBI DUBER SHAPIRO HACOHEN, Chief Rabbi of Kowno.

RABBI YECHESKEL LIFSHITZ, Chief Rabbi of Kalish.

RABBI ABRAHAM ISAAC HACOHEN KOOK, Chief Rabbi of Jerusalem.

RABBI MEIR ARAK, Chief Rabbi of Tarno.

RABBI ABRAHAM ISAAC HACOHEN BURSTEIN, Chief Rabbi of Tawrig.

RABBI DR. MEIR HILDESHEIMER, Rabbi of Berlin.

MICROPHONES

A BETH DIN of eminent Rabbinical authorities, appointed by the AGUDATH HARABONIM, issued the following ISSUR, to which the Agudath Harabonim fully subscribes:

1) IT IS FORBIDDEN TO USE THE MICROPHONE ON SHABOS AND YOM TOV.

2) IT IS PROHIBITED TO TURN IT ON OR OFF ON SHABOS AND YOM TOV. It is also prohibited to use the Microphone on Shabos and Yom Tov, even if it was turned on before Shabos and Yom Tov.

THE AGUDATH HARABONIM calls upon all Congregations and all Torah-true individuals to be on guard against CHILLUL SHABOS AND YOM TOV in general and especially against the use of the Microphone on Shabos or Yom Tov. Such use is a flagrant violation of Jewish Law and a desecration of the sanctity of the synagogue.

GUMCO-CLAMP

The Convention of the AGUDATH HARABONIM held in KISLEV 5711, unanimously adopted the following decision:

1) IT IS OSSUR AND PROHIBITED TO USE THE "GUMCO-CLAMP" in any way in the CIRCUMCISION OF JEWISH CHILDREN.

2) THIS ISSUR applies equally to the MOHEL, the PARENTS OF THE CIRCUMCISED CHILD, and to the Hospitals or other places where the Circumcision takes place.

3) Whoever will use the GUMCO-CLAMP in the Circumcision of Jewish children after the publication of this ISSUR will be considered a VIOLATOR and desecrator of the Abrahamic Covenant.

4) Whoever will use the GUMCO-CLAMP on the SABBATH henceforth will be considered as a desecrator of the Holy Sabbath in public.

The AGUDATH HARABONIM hopes that our people will abide by these instructions, and preserve the foundations of Jewish life and assure the continuity of Torah true Judaism in America.

AGUDATH HARABONIM

(Union of Orthodox Rabbis of U.S. and Canada)

אוהרה רבה ואיסור גמור

די אגודת הרבנים ווארעם דעם אידישען פובליקעם נעמען די רעפארמען וועלכע האבען לעצטענס אנגעפאנגען אריינדרינגען אין דער אוישישער נאם און דער געוויסער שוועלען צוליב דער ערנסטקייט פון דער לאגע נעפעניג מיר פאר נויטיג ארויסצוגעבען די פאלגענדע אהררות:

מחיצות

1) דער דער פארבאט מענער און פרויען מתפלל צו זיין אין דער זעלבער סעקציע פון דער שוהל, אפילו ווען זיי ווערן אויך באזונדערע בענען יעדער שוהל — בית המלח — מוז האבען א ריכטיגע מוציאה צווישען די מענער סעקציע און דער פרויען סעקציע באשטענענדיג פון א וואנט אדער א גאלערי.

2) א שוהל וועלכע האט ניט קיין מוציאה צווישען די אפטיילונגען פאר מענער און פרויען איז נישט קיין כשר'ע שוהל, און על פי דין מוטא מען איז אומ שוהל נישט דאווענען.

3) אידען וועלכע וואוינען אין א געגענט, וועלכע האט נישט קיין כשר'ע שוהל מיט א געהעריגע מוציאה דארפען אראנשרען א מיני און א פרויזאפט הייז אויב מעגליך, און אויב ניט, דאווענען ביהדות אין א יודער שוהל, אבער בשום אופן זאלען זיי נישט דאווענען אין א פלאץ וועלכער האט נישט קיין געהעריגע מוציאה.

4) מען מוטא נישט זיין קיין מעסכער אין א קאנטרי גוישא, וועלכע האט נישט קיין געהעריגע מוציאה און איהר שוהל, און מען פאר זי אויך נישט שפיענען מאראליש אדער פינאנציעל.

מיט אויבער פינע און צוואנציג יאהר צוריק האבען די רעפארמען נאנטים צוריקס פון ווענער צייט זיך געווענדעט מיט א ספעציעלער פארעוונג צום אפטרעקאנד אידענטום און צווישען שטריינג די מוציאה און די שוועלען און נישט דערלאזען קיין שום פארשוועקונג פון דער קדושה פון שוהל.

די פאלגענדע נאנטים וצדיקים זיל האבען זיך געהאט'עט אויף דעם אייפרון:

דער הפני חיים, ר' ישראל מאיר הכהן מראדין.

ר' חיים עוזר גראדענסקי מוילנא.

ר' אברהם יוד'ען הכהן שפירא, אב"ד דקאנוא.

ר' יחזקאל ליפשיץ, אב"ד דקאליש.

ר' אברהם יצחק הכהן קוק, רב ראשי דירושלים יעד'יק מן היום ובעת צעאתו אל עולמו.

ר' אברהם יצחק הכהן בורשטיין, אב"ד סאוורג.

ר' מאיר הילדעסהיימער, הרב דעברלין.

מיקראפאן

א בית דין פון באוואוסטע רבנים אויטאריטעטען באשטימט פון אגודת הרבנים, האט ארויסגעגעבן דעם פאלגנדען איסור, וועלכע די אגודת הרבנים שטימט און ענדארטירט פולשטענדיג:

1) מען מוטא נישט נוצען דעם מיקראפאן שבת און יום טוב, דאס איז אן איסור גמור.

2) סיי דאס נעפעניג און דאס פארמאכען דעם מיקראפאן, סיי מיט דאס רעדען אדער זינגען וויבילן מיקראפאן איז שטרענג פארבאטען שבת און יום טוב. עס איז אסור צו נוצען שבת און יום טוב דעם מיקראפאן אפילו ווען עס שטעהט אפען פון ערב שבת און ערב יום טוב.

די אגודת הרבנים פארעמט אויף אלע תורה טרייע אידען און איבערהויפט אלע הברות און שוועלען צו פארמיידען דעם חילול הקודש און חילול שבת ויום טוב, וועלכע ווערעט פאראורזאפט דורך דעם נעמען פון מיקראפאן שבת ויום טוב, פאר שוועקט נישט איינער שוועלען דורך דעם!

נומקא קלעמפ

די קאנווענשאן פון אגודת הרבנים וועלכע איז אפגע האלטען געווארען אין כסלו תשנ"א האט איינשטימט אננעמען די פאלגענדע החלטה:

1) עס איז אסור צו באנוצען א "נומקא-קלעמפ" אויף אלע אופנים ביים מול זיין אידישע קינדער.

2) דער איסור באציהט זיך סיי אויף דעם מוחל, סיי אויף די עלטערן פון קינד, און סיי אויף די האטמעלעך און אנדערע פלעצער וואו דאס קינד ווערעט געלימט.

3) ווער עס וועט זיך באנוצען מיט א "נומקא-קלעמפ" ביים מול זיין אידישע קינדער נאך דויער מודעה פון איסור, וועט פארטראפט ווערען אלס אן עברון און אלס א ספיר קדושת ברייתו של אברהם אבינו.

4) ווער עס וועט זיך באנוצען שבת אדער יום טוב מיט א נומקא-קלעמפ נאך דויער מודעה פון איסור, וועט פארטראפט ווערען אלס א מוחל'ל שבת אדער יום טוב בפרהסיא.

די אגודת הרבנים ערווארט אז אלע תורה טרייע אידען וועלען באשען און אויטפאלען אונזערע אהרות און דערמיט אויפאלטען די ימדות פון דעם אידישען לעבן און פארזיכערן דעם המשך פון תורה אידענטום.

בברכת כתיבה והתייחס טובה ושנת נאולה וישועה.
אגודת הרבנים דארצות הברית וקנדה

National Council of Young Israel

Page No. 2

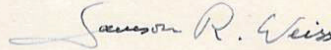
Rabbi Shulem Gordon

January 12, 1953

May I point out to you that no orthodox congregation in the United States has a more "modern" constituency than Young Israel has. Our movement is composed of American born and highly educated young men and women. I would estimate that among the approximately 50,000 worshippers in our synagogues, the overwhelming majority are American-born high school and college graduates. It takes, of course, a continuous effort of educating our people to make them aware of the deep significance of our rites. We are blessed by lay leadership which makes this education its foremost duty. We have found it very helpful to have uniform Machzorim in our synagogues with English translation which obviate the need of reciting English prayers completely.

With kindest personal regards and best wishes for your continued success in your sacred efforts, I am

Very sincerely yours,

DR. SAMSON R. WEISS
National Director

SRW/da
Enc.

National Council of Young Israel

ב"ה

three west sixteenth street · new york 11, n. y.
watkins 9-1525

January 12, 1953

OFFICE OF THE NATIONAL DIRECTOR

Rabbi Shulem Gordon
721 South 12th St.
Newark, New Jersey

Dear Rabbi Gordon: *Shulem*

In reply to your inquiries about various facets of conduct in the Young Israel Synagogues, may I give you the following information:

No Young Israel Synagogue uses a microphone on Sabbath or any Jewish holiday. Resolutions to this effect have been passed in previous years and were reaffirmed as recently as at our 40th Annual Convention, past June.

In all our synagogues, a proper Mechitsah divides between men and women. In fact, Young Israel has entered a vigorous campaign to maintain the traditional sanctity of our synagogue structure in this field.

Both above decisions, by the way, are in keeping with the recently published proclamation of the Union of Orthodox Rabbis, as pointed out in the attached copy of our Resolutions (No. 15).

In none of our synagogues do we offer our traditional prayers in English with the exception, in some branches, of an English prayer being offered for the welfare of the United States and its government. This exception is based upon a clear decision of recognized Torah authorities. We are deeply aware of the problem, especially since during the High Holidays many worshippers come to our synagogues who do not understand the Hebrew language sufficiently to follow the prayers. We have, therefore, developed certain techniques to overcome this difficulty and have found excellent results. On Rosh Hashanah, before the blowing of the Shofar, and on Yom Kippur, before Mussaf and N'eelah, the Rabbi or any one appointed by him explains the prayers, their structure and their content and admonishes the congregation not to interrupt by talk or in any other manner the sanctity of our High Holiday prayers. We have also published a pamphlet, which I enclose, which we have sent out to all our members on the eve of the High Holidays setting forth the Halachic prescriptions governing our worship.

והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם

THE PROPER SETUP OF A SHUL

ב'תעא

ב"ה, ט"ו אדר, תשי"ד
ברוקלין.

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו מיום הי ונהניתי ממ"ש אודות לימודו
בביהכ"נ שלו ובדאי מתאים לדרישת הזמן משתמש בהודמנות זו להודיע את
השומעים ע"ד הלכות הצריכות לדעתם בחיי היום וכמרו"ל אשר
המעשה הוא העיקר.

מ"ש אודות המחיצה בביהכ"נ והסכסוכים שיש אודותה, הי מהנכון
שיקבל השתק מכתב אגודת הרבנים אודות הכרח מחיצה וכן כמדומה לי שיש
מכתב כזה מיאנג איזראעל ובמילא יחזק זה את טענותיו בנחיצותה ובשלום,
והשייטת יצליחו בעניי הכלל ובעניי הפרטים והוא זוגתו הרבנית תחי
יגדלו את בנם שיי מתוך בריאות הנכונה לתורה ולחופה ולמעשים טובים.

ב'תשפב

ב"ה, ג' תמוז, תשי"ד
ברוקלין.

שלום וברכה!

במענה על מכתבו מיום ד' אודות הסברא דישיבת נשים ואנשים יחד
מבלי מחיצה כשרה.

הנה בכגון דא כיון שכבר פרסמו בעתונות מאגודת הרבנים, אגוד
הרבנים, וכמדומה שמשך זמן לפני זה הי כעין זה גם מיאנג איזראעל ועוד
מאיזה אגוד של רבנים, צריך הי להשיג קטעי עתונים אלו (ובטח יוכל להודיע
איפוא למוצאם אצל הנחלת אגודת הרבנים, ואפשר עיי הרה"ג ד"ר ווייס
אשר ביאנג איזראעל), וכאשר יפרסם קטעי מכ"ע אלו בין הבעלי בתים שלו
ומי יאמר כשיראם הקטעים שנדפסו באנגלית (ואפשר הי זה במכ"ע
דזשואיש ליניף) יקל מעליו השקו"ט בזה.

In these letters, the Rebbe responds to rabbis who wrote to him about issues concerning Mechitzas in Shul.

The Rebbe advises them to get hold of the letters and publications of Agudath Harabonim and Young Israel on the topic.

On the following pages we bring a letter from the National Committee of Young Israel written to the Chosson's grandfather, Rabbi Sholom B Gordon OBM, with the attached proclamation from Agudath Harabonim.

THE IDEAL LEADER

A story is well known to the author of these notes about the committee of a particular Shul that had approached the Lubavitcher Rebbe to ask about a battle that raged in their Shul around the issue of using a microphone during the Days of Awe.

Appropriately, each committee member presented his view. After patiently hearing them all out, the Rebbe observed, "In general the issue has its technical component, i.e. the matter of how the microphone functions and its Halachic component, namely the applicable laws of Shabbat and Yom Tov.

"Among those who are causing the tumult about this problem there are some who are familiar with the laws of Shabbos and Yom Tov but they don't have a grasp of technical aspects of the issue. There are others who are familiar with the technical aspects of the question but they don't have a good grasp of the laws of Shabbos and Yom Tov.

"Unfortunately there are some," the Rebbe added, "who don't have a good grasp of the laws of Shabbos or of how a microphone operates, yet they too voice their views on this matter."

In a calm soft voice the Rebbe explained to them that he is familiar with both aspects of the issue and he assured them that (using a microphone on Shabbos and Yom Tov) is forbidden.

• • •

These words from the Rebbe which I have related in the matter of the microphone apply very well to all of Jewish life and even to the entire world. There are voices on the "Jewish Street" that are involved with the life and daily problems of the Jewish public. They draw their solutions to these problems not from the eternal Torah of Life but from muddy sources of philosophy and ideology that have long been bankrupt. On the other hand we have among the Jewish people, great Torah scholars who are steeped in Torah and study day and night. They however are blockaded in their own world and are unaware of the challenges facing the Jewish world.

The ideal leader must be one who is like the Lubavitcher Rebbe.

(This is a loose translation from a Yiddish note written by the Chosson's paternal grandfather Rabbi Sholom Gordon OB"M printed in the Hebrew section)

across the border ² to see the Rebbe.

The Rebbe's imprisonment in 1927 ~~shook our shtetel~~ made a terrifying impact on our shtetel. I recall very vividly the day when our Shull was filled with people who came to say *tzitzit* for the Rebbe's release and safety. My father *דוד* ~~was the~~ led the assembled in reciting the whole *tzitzit* interrupted by sobbing and crying. When the news of the Rebbe's release from prison and later also from *Et* exile in Kostroma reached us there was a great joy on every face. The first *Yad Beis Tomim*, the anniversary of the Rebbe's release was celebrated in our Shull (unlike most *farbungen* which were always in private homes) and the *charidim* were dancing on the tables.

3
When the Rebbe visited Poland after ~~his~~ settling in Riga, Latvia many of the *Charidim* in our shtetel went to meet the Rebbe in Vilna where he made a brief stop. I felt a special pride in the fact that my father and the *Rabbi* of our community Reb Leib Sheinin *שיינען* went to Warsaw where they spent *farim* with the Rebbe.

The previous Rebbe ^{נרדא} was at
the center of my entire childhood.

My first melomed Reb Ephraim
used to tell us stories about his
journeys to the Rebbe Maharash, where
he saw the Rebbe as an infant and his
brother even had the ^{privilege} of holding
the future Rebbe as an ~~infant~~ ^{in his}
arms. ^{Dokshitze}

The ~~people~~ ^{chasidim} of our shtetel which
was located in north eastern Poland only
a few miles from the Soviet border,
continuously expressed the hope that travel
will again be permitted across the
border and they will be able to
visit the Rebbe in Leningrad.

~~A certain~~ The chosid Reb Beinish
(a son of the melomed Reb Aharon who
is mentioned numerous times in the Sebuter
Dibarium) even risked his life and smuggled

LIFE IN THE CHASSIDIC VILLAGE OF DOKSHITZ

תיאור מיוחד מאת זקן החתן, הרב שלום דובער גארדאן, על החיים בעיירה החסידית דאקשיץ,
ובמיוחד על ההתרחשויות בעת מאסר וגאולת כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ

ב"ה

The Previous Rebbe נב"מ was at the center of my entire childhood.

My first melamed Reb Ephraim used to tell us stories about his journeys to the Rebbe Maharash, where he saw the Rebbe as an infant and his brother even had the זכות of holding the future Rebbe on his arms.

The chasidim of our shtetel Dokshitz which was located in north eastern Poland only a few miles from the Soviet border continuously expressed the hope that travel will again be permitted across the border and they will be able to visit the Rebbe in Leningrad.

The chosid Reb Beirish (a son of the melamed Reb Aharon who is mentioned numerous times in the Lekutei Diburim) even risked his life and smuggled across the border to see the Rebbe.

The Rebbe's imprisonment in 1927 [תרפ"ז] made a terrifying impact on our shtetel. I recall very vividly the day when our shull was filled with people who came to say תהלים for the Rebbe's release and safety. My father הנ"מ led the assembled in reciting the whole תהלים interrupted by sobbing and crying. When the news of the Rebbe's release from prison and later also from exile in Kostroma reached us there was great joy on every face. The first Yud Beis Tamuz, the anniversary of the Rebbe's release was celebrated in our shull (unlike most farbrengens which were always in private homes) and the chasidim were dancing on the tables.

When the Rebbe visited Poland after settling in Riga, Latvia many of the chasidim in our shtetel went to meet the Rebbe in Vilna where he made a brief stop. I felt a special pride in the fact that my father and the Rabbi of our community Reb Leib Sheinin הי"ד went to Warsaw where they spent Purim with the Rebbe.

CONTENTS

Preface 3

Rabbi Sholom Ber Gordon

Life in the Chassidic Village of Dokshitz 5

The Ideal Leader 8

The Proper Setup of a Shul 9

Tefillin for the Soldiers in Vietnam 14

Rebbetzin Miriam Gordon

Transcript of Audience with the Friediker
Rebbe 23

Elul - The King in the Field..... 24

PREFACE

BH. 11 Elul, Wedding Anniversary of the Rebbe Rashab and the Rebbetzin Shterna Sara, 5778

We give thanks to Hashem Yisborach for granting us the privilege of celebrating the wedding of our dear children Meir Shlomo and Ety שיחיו.

We thank each and every one of you, our esteemed guests, for participating in our Simcha and giving your blessings and good wishes to the Choson and Kalla.

We have put together this modest souvenir journal for you to take home with you, which includes some interesting articles penned by the paternal grandfather of the Choson, Rabbi Sholom Ber Gordon z"l, describing some events in the Rebbe's court as well as the life style of Chassidim.

It also includes a transcript written by the Choson's paternal grandmother, Rebbetzin Miriam Gordon z"l, of a private audience that she merited to have with the Previous Rebbe in 1945 (5705) prior to her wedding.

Of special interest will be some letters and responses received from the Rebbe by the Choson's maternal grandfather Rabbi Yerachmiel Benyomin Klein z"l secretary of the Rebbe, in his youth.

We express our thanks to Rabbi Pesach Schmerling, Rabbi Levi Gordon and Rabbi Mendel Misholovin for their assistance in compiling this journal.

May you all be blessed with joyous occasions in your families and may we all be blessed with a Kesivo and Chasimo Tova for a good and sweet new year. May we all celebrate very soon, the ultimate Simcha of the complete redeption through Moshiach Tzidkeinu NOW.

Rabbi Mendel and Rochie Gordon

London, England

Rabbi Yosef and Tzippy Misholovin

West Bloomfield, Michigan

MEMENTO

WEDDING CELEBRATION OF
MEIR SHLOMO & ETTY
GORDON

WEDNESDAY, 11 ELUL 5778

143RD WEDDING ANNIVERSARY OF THE
REBBE RASHAB AND REBBETZIN SHTERNA SARA